

ST. — NO. 1465. Entered as second-class matter, December 6, 1907, at the post office
at Chicago, Ill., under the Act of Congress of March 3d, 1879.

CHICAGO, ILL., 9. OKTOBRA (October 9), 1935.

Published weekly at
2420 W. 26th St.

LETO — VOL. XXX.

NEVTRALNOST, KAKRŠNA KORISTI MOČNEMU

AMERIŠKA VLADA POZABILA NA SVOJ "MIROVNI PAKT"

Odredbe predsed. Roosevelta pomenijo za Mussolinijevu Italijo le malo škode

Izvoz železa, bakra, bombaža in drugih sirovin iz Zed. držav italijanski municipijski industriji

V NAMENU, da se obvaruje to deželo pred morebitnimi zapletili z drugimi deželami, je predsednik Roosevelt v smislu posebne kongresne resolucije proglašil neutralnost Zed. držav v vojni med Italijo in Etiopijo. Nihče v tej deželi ne sme prodajati muncije bodisi Italiji kot Etiopiji, dokler bo trajalo med njima vojno stanje.

To Italiji ne bo povzročilo nobenih težkoč, ker ima dovolj svojih municipijskih tovarn, nima pa sirovin. Teh ji Roosevelt edikt ne preprečuje, zato lahko Italija izvaja iz te deželi železo, svinec, baker, bombaž, olje itd. — torej potrebščine, ki jih rabi za oboroževanje svojih armad.

Etiopija nima nikakih tovarn. Ako hoče muncijo, mora naročati že izgostovljeno iz inozemstva. Zed. države so na podlagi kongresne resolucije neutralne, toda praktično je ta neutralnost korist Italiji in v škodo Etiopiji, ako bi bila slednja odvisna za svojo obrambo od ameriškega uvoza.

Predsednik Roosevelt je ameriško ljudstvo dalje zagotovil, da bo vodil svojo politiko tako, da ne prijemo v vojno. Enako je zatrjeval Woodrow Wilson, ki je tudi poudarjal, da je prijatelj miru. Toda vojni tok so ga odnesli s sabo kakor reka vejico. Neutralnost, ki jo je proglašil, smatra on za najboljše sredstvo, ki nas bo varovalo pred nevarnostjo vojne. V drugem proglašu regulacij, ki ga je izdal 6. oktobra, uriga Američane, da se naj ne poslužujejo italijanskih in etiopiskih ladij, dokler bosta deželi v vojni. Etiopiji so evropske sile (Italija, Francija in Anglija) že danovo ukradle vse njeno obrežje, zato se je Rooseveltov proglos o transportih po morju ne tiče. Nima niti čolna. Predsednik je pač vključil obe deželi zaradi "neutralnosti".

Delavci v akciji proti Italiji

Delavske unije v Angliji so odločile, da delavci ne smejo izvršiti nobenega izdelka, ki je namenjen Italiji. Tovarne obival, v katerih je Italija naročila mnogo tisoč parov čevijev, so morale naročilo odpovedati.

Mornariški delavci na Norvežkem so sklenili, da ne bodo nakladali ne izkladali blago, ki je namenjeno v Italijo.

Italija od vojne pač ne bo imela dobika in Roosevelt je njeni paroplovbi nedvomno več ali manj škodoval. Toda

SHOD V DVORANI SNPJ V PETEK 11. OKTOBRA

V petek 11. oktobra se vrši v dvorani SNPJ shod, ki ga sklicuje klub št. 1 JSZ in pa češki socialistični klubi. Prične se ob 8. zvezcer.

Glavna govornika bosta Leo Krzycki, predsednik soc. stranke in podpredsednik unije A. C. W., in James Oneal, urednik tednika New Leader in član strankine eksekutive.

Vstop je prost. Mejan zbor "Karl Marx" zapoje nekaj pesmi.

Oba omenjena sta doora govornika in imata za sabo v delavskem pokretu velike izkušnje.

V teh časih, ko je vojna zoper na pragu, ko senator Thomas iz Oklahoma kupuje z Rev. Coughlinom, da bi ga prisobil za Rooseveltova prihodnjih kampanji, ko se na konvenciji AFL vrši boj med pristaši strokovnega in industrialnega unionizma, in ko je ves položaj v negotovosti, je za delavce koristno in potrebljeno, da zahajajo na socialistične shode.

Privedite na shod tudi prijatelje in znance. Ako storimo to vsi, bo agitacija za shod velika in dvorana bo s pomočjo važečega sodelovanja v oglašanju napolnjena. — Odbor.

Volitve v Kanadi

V Kanadi bodo volitve za poslance v parlament 14. oktobra. Zbornica šteje 245 poslancev. Za te mandate se poteguje okrog 900 kandidatov. Izmed teh je 214 liberalcev, 156 konzervativcev, 116 socialistov in drugih pristašev, ki so združeni za politično akcijo v Co-Operative Commonwealth Federation, Stevensova rekonstrukcijska stranka jih ima 51, ostali pa pripadajo raznim malim skupinam.

Za sankcije

Angleška delavska stranka se je izrekla z 2,168,000 glasovi proti 102,000 za sankcije proti Italiji.

"Na vojna dejanja bomo odgovorili z vojno"

"Nas v našem razmahu ničesar ne ustavi," je dejal dne 2. oktobra Mussolini, ki je nagnal pred zvočnike v mestih, vseh in trgi vse odrečeno prebivalstvo Italije. "Na vojna dejanja bomo odgovorili z vojnimi dejanji." Pretinja je bila naslovljena predvsem Angliji, ki je mobilizirala svoje brodove v Sredozemskem morju. Na sliki so angleški topnari, ki so bili poslati iz Anglije v očakanje angleške posadke na otok Malte blizu Italije.

Vprašanje forme unij pred konvencijo A.F.L.

Federacija napredovala v članstvu. — Odbor priporoča ohranitev sedanje "politične" taktike

Konvencija Ameriške delavske federacije, ki se je pričela prošli pondeljek v Atlantic Cityju, je ena izmed najvažnejših v zgodovini ameriških unij. Od nje je odvisno, če dobi unijsko gibanje v velikih industrijskih resničen zmanj, ali pa bo federacija zastala in se starala v idejnom hiranju, v dobi, ko bi moral obdržati milijone novih članov.

Odbor se v svojem poročilu konvenciji sicer ponaša, da ima federacija danes več članov, ko kdaj prej od leta 1922 naprej. Dne 1. avgusta jih je imela 3,045,347, ali milijon manj, kot jih je imela 1. 1919, ko je bila na višku. Tri milijone članov je v tako ogromni industrijski deželi maienost — kajti je mahten odstotek delavcev je organiziranih. Razne kompanijske unije in društva imajo skorodno več članov, kar pa uniye v AFL in druge neodvisne unije.

Lanska konvencija AFL je med drugim zaključila, da naj eksekutiva podvzame veliko organizatorično kampanjo med delavstvom takozvané masne industrije. Smisel konvenčnega sklepa je bil, da se naj te unije gradi na industrialni bazi, naprimer v avtini in jeklarski industriji. John L. Lewis, predsednik UMW in voditelj gibanja v AFL in industrialno obliko unij, pravi, da se je eksekutiva te naloge zelo mladčno istila, ker brevladuje v njej vpliv okostenlega strokovnega unionizma.

Te unije so v mnogih obratih poslednje čase storile organizatorični stvari veliko škodo. Zanesie so v boj uniju pivovarniških delavcev. Ta zahteva industrialno obliko, strokovne unije pa odgovarjajo, da se lahko organizirajo v "industrijalno" unijo težaki in drugi nava-

(Nadaljevanje na 5. strani.)

"Selitev" industrijskih podjetij iz Wisconsina

Kapitalistični listi in Wisconsin in drugje izražajo strah, da se bodo vsa industrialna podjetja izselila iz Milwaukeeja, pa tudi iz ostalega Wisconsina, ako se oblast ne spampetuje ter neha šikanirati podjetne ljudi.

Slo se je v tem slučaju zaradi A. J. Lindenmann kompanije, ki ima v Milwaukeeju tovarno za izdelovanje peči. Njeni delavci so zastavili. Ne vse, kajti eni so skebali, in družba jim je najela v pomoč nadaljnje stavkokaze. To je povzročalo pred tovarno izgredje in spopade med stavkarji in skebi. Dolžnost policije je skrbeti za red, in tako je tudi ona pomagala.

Zupan Hoan je vsled tega priporočil mestnemu svetu ordinanco, ki bi določala, da imata bodisi župan ali pa šef policije pravico ustaviti obrat vsakega podjetja, v katerem je stavka. To bi odstranilo vzrok za izgredje in pretepe, ob enem pa bi družbe primoralo v pogajanju s stavkarji.

Imenovano milwauško kompanijo, ki baje izda za plače nad milijon dolarjev na leto, zdaj razni bizniški klubi vabi na preselitev. Dobila je po-

dogodila in ne izgleda, da se bo. V ponudbi je miglaj, da češki župan protektira industrijo in da policija v Chicagu nasihladi stavkarje kmalu užene.

Ampak stavke se vendarle dogajajo i v Chicagu in se celo v južnih državah, pa tudi izgredi. Kam naj se uboga privatna industrija koncem konca preseli, če ne bo nikjer več varnega zatisja pred stavkarji?

Problem mladine je problem družbe, kajti gre se za njeno bodočnost, za civilizacijo in splet vse. Nad tri sto tisoč famov in tudi deklet zagazi vsako leto na blatno pot, ki vodi v zločinstvo.

V raznih zavodih in bolnišnicah je povprečno vsako leto klasificiranih 389,500 ljudi za slabomerne in blazne.

To so številke iz predavanja, ki ga je imel dr. O. R. Yoder, psihiater v državnih bolnišnicah v Ypsilanti, Mich.

On priporoča odpravo vzrokov, ki mladino navajajo na slabu pot in v blaznost — in

zato odpravo priporoča več razvedrila. Gradi se naj zabačišča, kar bo ceneje, kakor vzdrevati armado sodnikov in graditi ječe, meni on. Zdravo razvedrilo je vredno več za normalen razvoj mladine kot karkoli drugega, pravi ta veščak, in ničesar ni boljšega zaomejevanje samomorov, kakor vedra zabava, način, ki človeku slajša življenje, namesto, da mu ga grena.

Dr. Yoder je v svojih izvajanjih marsikaj pravilno pogodil. Ampak glavnega problema se ni dotaknil, bodisi, da ne spravi svoje pozicije v nevarnosti, kajti Michigan je reakcijsarna država, ali pa zato ne, ker ne razume resničnega vzroka.

Ta vzrok je ekonomski. V tej deželi je usmerjeno v pohranje za denar. Sporta ima ta dežela veliko — rokoborba, baseball, football itd., ampak je večinoma komercializiran, zato ga ljudstvo uživa pri — "radu", ali pa je treba plačati precejšnjo vstopnino. Tak sport je brez hasni.

Dajte mladini priliko, da si bo lahko pošteno služila svoj kruh, ko dokonča šolo, pa bo potem tudi vprašanje razvedrila lahko rešiti.

Družič — tri sto tisoč mladih ljudi gre vsako leto na zlo-

ZAVLAČEVANJE S SANKCIJAMI NOV DOKAZ LIGINE NEISKRENOSTI

Spletke diplomatov. — Male dežele spoznavajo, da jih liga v slučaju napada ne bo varovala

FRANCIJA se je vso dobo od ustanovitve društva narodov predstavljala svetu za iskreno zagovornico njegovih pravil in mirovnih garancij. Vse francoske vlade po vrsti so zatrjevale, da je za mireni razvoj dežel potrebljana kolektivna zagotovitev, da bo vsaka država, ki se bi držnila napasti katerokoli izmed članic lige, moralna računati s skupno akcijo vseh ostalih proti nji. Francoski diplomat je teoriziral, da bo gotov, takšega skupnega nastopa ostršila vsako vlado, ali načelnika vlade, ki bi gojil vojne nakane.

Ko je Japonska začela osvajati Mandžurijo, se je izkazalo, da ni niti ena velesila, včlanjena v ligo, pripravljena riskirati vojne z Japonsko zaradi Mandžurije. Le ameriška vlada je poslala protestno noto, liga pa se je zadovoljila z imenovanjem komisije, ki je šla v Mandžurijo, da ugotovi, ako je japonska armada osvaja, kakor so trdili Kitajci, ali pa lovi samo bandite, kot so zagotavljali v Tokiu.

Komisija je končno dognala, da so japonske čete v Mandžuriji zaradi osvajanja in ne vsled domačih roparjev. Pri tem je ostalo — a Japonska je tudi to malo resnice smatrala za žalitev in zapustila ligo.

Druga preskušnja je prišla, ko je postalno očividno vsemu svetu, da se je Mussolini odločil za osvojitev Etiopije. Kakor Italija, je tudi Etiopija članica društva narodov. Njen vladar Haile Selassie je apeliral in apeliral, da naj se Zeneva žuri, ako hoče preprečiti vojno in ubijanje civilnega prebivalstva njegove dežele.

Toda lisjaški kapitalistični državniki, pred vsem francoski, so poslužili vsake "dostojne" zvijače, da so apel Etiopije zavlačevali do prenehanja deževne dobe v etiopskih krajih. Mussolini je rohnel in pretil, Zeneva se je cemerila in popuščala. Anglia hoče proti italijanski invaziji sankcije, a francoski premier Laval je okleval, okleval preračunan, ker ga prav nič ne mika, da bi pomagal pri izpodkopavanju Mussolinijevi pozicije. Ako se Francija koncem konca odloči za sankcije, ki ne bodo samo na papirju, bo to zasluga radikalnih in liberalnih struj, ne pa Lavala.

Francoska reakcija je v svojem časopisu skozi prošli par tednov kar vneta od simpatij za Mussolinija, in sicer popolnoma iz sebičnih nagibov, kakor tolmači pariški poročevalci čeških Daily News, Edgar Ansel Mowrer. Reakciji na Francoskom je il duce vzor, dasi ji marsikaj, kar počne, ni čisto nič všeč. Toda parade "rdečkarjev", demonstracije, stavke, kritika, ki jo sipljejo na izkorisčevalce radikalni in liberalni elementi v Franciji, je v Italiji odpravljena. Kako prijetno bo, če se to dogodi tudi v Franciji.

Ce pa bi zdaj Francija skupno z Anglijo pomagala diskreditirati Mussolinija in onemogočiti uspeh njegove vojne v Afriki, bi mu omajala stališče doma in prav lahko se bi potem dogodilo, da pada on v njegov fašizem. To bi pokopal nove francoske reakcije za ustanovitev fašističnega režima v Parizu.

V strahu pred Nemčijo je reakcija francoski vladi dovolila skleniti zvezo z U.S.S.R., katero pa smatralo za ponižanje. Absolutna zveza z Italijo ji bi bila ljubša, in v tej smeri je Laval vodil svojo vnašano politiko. Ampak Italija nič kaj zanesljiva — zgodovina to potrjuje, in tisti avstrijski general, ki je imenovan za "najsriramotnejšo izdajalko v historiji", ni posebno pretiral, čeprav je spravil avstrijski klerikalni režim v neljubo zadrgo.

Celo poletje se je Mussolini pripravljal za vpad v Etiopijo. Celotno poletje je Zeneva vedela, kaj so njegove namere. In se zdaj, ko njegove čete kolijo ne samo moške, ampak tudi etiopske žene in otroke, se premier Laval prav nič ne žuri, ker hoče preprečiti konflikt v Evropi. To se glasi idealistično in pacifistično. Naj Italija počaže tujo deželo — mi mu nismo ne-

(Nadaljevanje na 3. strani.)

MORALNI BANKROT CERKVE V ITALIJI

V Mussolinijevem klanju prebivalstva Etiopije igra atoliška cerkev v Italiji s papežem vred najzadostnejšo vlogo. Ko je ná dan vpada svojih čet v deželo Haile Selassia v sredo 2. oktobra il duce odredil mobilizacijo vsega ljudstva v Italiji, mu je katoliška cerkev pomagala. S tem je papež odobril ducejevo invazijo za osvojitev Etiopije, in dovolil, da ljudstvo v cerkvah v savojski kraljevini moli za srečen izid italijanskega "podvzetja" v Afriki.

S tem je sveta cerkev odobrila ubijanje starčkov, moških, žensk in otrok, na katere sipljejo iz Mussolinijevih avionov svinčenke, bombe in smrtonosni plin.

Kje je božja zapoved, "ne ubijaj"? Kje je lepe božične pridige o prijatel

ANDREAS LATZKO:

SEDEM DNI

ROMAN. — Poslovenil MILE KLOPCIČ.

(Nadaljevanje.)

Ko si je natančneje ogledal sobo, je dobri vtisk kajpada še v marsičem oslabel. Zaprti, zatohli mraz je ležal sluzasto na prepersli, bombaževinasti posteljni, kisilkasti duh vse hiše je curjal skozi razpoke na vratih, v kotu za posteljo so z žvepiom posute, od sveče okajene razpoke v zidu pricale o brezuspečnem boju proti premoči vdijajočega mrčesa.

Baron je takoj sklenil, da se ležišča ne bo dotaknil; čutil se je čemernega in razdraženega, gabilo se mu je, in vendar se je čutil nekako žalostnega hkratu. Doživljaji zadnjih ur nikakor niso bili takšni, da bi zbudili v njem simpatije za gospoda Abta in njemu enake, do kraja zatrepi pa vendarle ni mogel misli, da človek pač res ne more postati drugačen kakor popadljiv, če se mora dan za dan vračati v to mrzlo golo sobo domov.

Se misliti, da bi se slekel, samo trde, težke škorjne je vrgel z nog ter sedel za majo mizo, ki je bil poprej pospravil z nje, da je lahko položil roke na mizo ter postal vane svojo glavo.

Toda stol je bil previšok in miza prenizka: že čez pet minut se mu je križ kakor prelomil. Čedna tolazba, prebiti vso noč, vso sveto božično noč v takem položaju! Tega božiča vse žive dni ne pozabi. Če je ravnal grdo s Sonjo in svojimi otroki, pokora je bila pre-skopodmerjena — spokoril se bo za svoje grehe.

Godrnja je prestavljal glavo z roke na roko. Zagledal je budilko ob postelji; če ne bi bila tako glasno tiktakala, bi si bil rad do-povedal, da je bila obstala. Manjkalo je še dvajset minut do polnoči! Kako naj zdrži teh sedem ur do jutra?

II.

Kakor obstreljena zver je zdrvel Bodo von Brenken nazaj v hišo, ne da bi bil opazil, da je polovico vsebine izdajalske listnice raztrešel na stopnicah. Njegov browning je še ležal zgoraj na oknu: bila je Mimina rešitev, da mu je prišla že na hodniku nasproti. Njene ustnice so bile bele, kolena so ji klecali. Zaman se je trudila, da bi se obvladal.

Hropeč ji je pomolil listnico pred oči, in drzna lažnjivost, s katero si je upala še tajiti, jecljati nekaj o "pomoti", mu je vzela vso zavest. Kakor mrtvo stvar jo je pahnil v nje-no sobo, zaklenil vrata in vzel klijuč iz njih. Nekaj minut ni vedel, kaj naj počne.

Videl je svojega sluga spodaj na vrtu pri truplu. Ne da bi ga bil količkaj ganil ta pogled, kakor da je ustrelil samo srnjaka, se je zgrudil Bodo v naslanjač pred pisalno mizo in zagozdil glavo med dlani. Ni mislil na svojo ženo. Kaj naj se zgodi z Mimi, o tem bi sklepal šele potem, ko bi oblasti vse pojasnilne in njega samega oprale sleherne krivde. Nje-gova vest ga je oprasečala, ravnal je "korektno", in ta nedotakljivi pojmem mu je bil vec od oprostilne razsodbe sodišča. Le kaj se to pravi: "silobran"? Če smeš prestreči napad razbojnika, mora biti tem bolj dovoljeno pot-biti loupo, ki ti ograža čast. Strahopeteč je bežal kakor tat, delal bi se nevednega, lagal in varal dalje, če bi mu bil beg uspel.

Bodo von Brenken je bil po rodu iz vzhod-nega konca države ter se je žilavo oklepal iz-ročenih nazorov svojih prednikov. Kdor ga je slišal, kako preklinja republiko, kako obrekuje vse socialne pridobitve, češ, da so hudi-čivo delo, ta je moral misliti, da je najbolj neusmiljeni izmed vseh, ki vladajo sužnjem. V resnici pa ni razvajal le svojih hišnih poslov, tudi delavci v tovarni ga niso nazivali nikdar drugače, kakor "ata Brenken" — in je resnično tudi očetovsko skrbel za vse, ki jim je dajal kruha. Ne da bi se bil pogajal za ceno, je plačeval zdravnike in zdravila, posiljal jetične otroke v zdravilišča ali na svoje stroške v planine, pod pogojem, da so prepuščali njegovi svobodni presoji, ali naj pomaga ali ne. Če pa si prišel nadenj z zakonskimi predpisi, ki so omejevali njegovo oblast, je takoj postal skopuh, se na vse kriplje tožaril za smešno majhne vsopte ter se da rajši rubiti, kakor pa da bi priznal kakršnokoli obveznost.

Tako ves v sporih s svojim časom in lagod-nim načelom enakosti, ki bi rado vse ljudi na-pravilo enako majhne, ni smel upati Bodo von Brenken na kakršnokoli milost. — Ze je viden svoje dobro ime, kako je z mestnimi črkami pribito v časnikih na sramotni oder, in je ves obupal, podprt od misli, da bo on, prav on sramotni maledž-družine.

Samo nekdo bi bil še utegnil pomoči, to mu je bilo takoj jasno. S Kurton Leitwitzem sta si bila dobra prijatelja že iz kadetnice; če bi

preiskavo izročili njemu, bi storil brez dvoma vse, kar se sploh da storiti, da bi ne prišlo do škandala. Na Leitwitzovo stanovsko zavest se človek lahko zanese, on ve, kako je treba stropa na prste rdečkarski tiskovni sodrgi; dveh odličnih imen ne bo dal hkratu capinom v zobe.

Zagrizen v to edino upanje, je Bodo von Brenken vročično preudarjal, kako bi takoj prišel do Leitwitzita. Ni lahko, iztakniti in noči med dvema praznikoma lahkoživca, kakršen je Leitwitz. Doma ga ni bilo nikoli; bil je še neženjen in je zahajal v najbolj različne berlinske družbe, in Berlin je velik! Zdanilo bi se, preden bi ga iztaknil, truplo pa mora proč, mora brez pogojno iz hiše, preden se zdani. Če pridejo pek, mesar, mlekar in raznesejo novico po sosedstvini, potem tudi Leitwitz ne bo mogel več pomagati. Zato je Brenken poklical najprej svojo pristojno policijsko stražnico; računal je, da mu bo stražni načelnik koi majorju n. pr. šel na roko.

Toda klub vsem protestom je ta prismojene poklical svojega predstojnika, mladega okrožnega asistenta na telefon, in ta mladi golobradi je takoj zahrepel, da bi imel opravka s to krvavo, senzacijonalno afero v tej, drugače tako mirni četrti. Rad je na uslu-gu gospoda majorju, oblubil je, da bo takoj poklical policijsko ravnateljstvo in dal obvestiti gospoda kriminalnega komisarja Leitwitzita — izključiti pa se ne da. Bodovi trdro-vratni potiski, da bi ga s prikritimi grožnjami preplašil, so imeli le ta uspeh, da je postal nazadnje predren in svaril pred "poizkušanjem, da bi zadevo potlačili", kakor da ne bi bil vedel, da ima opraviti s starim štabnim častnikom, ne pa z razbojnnikom.

Brenkenovi dolgi, ozki prsti so jezno, krčevito oklepali slušalo, kakor da hočejo z enim prijemom zadrgniti vrat vsemu sovražnemu času, ki je zavratno prežal z vseh strani. K sreči je na najvišjih mestih sedelo še zmirom nekaj zanesljivih zastopnikov starih časov, le podrejena sodrga na najnižjih poganjkih se je rada napihovala. Na policijskem ravnateljstvu na Aleksandrovem trgu so po krat-kem upiranju poklicali na telefon razsodnega starega gospoda z lepo zvenecim starim pruskim imenom — in takoj je šlo vse ko na-mazano. Z uradne strani ni bilo nobene ovire, da ne bi poverili vodstva komisije gospodu von Leitwitzu, nasprotno je preiskavi celo v prid, več poštej tja nekoga, ki krajevne razmere že pozna.

Pomirjen je pohitel Brenken na vrt in rezko naročil svojemu slugi: "Molčite, dokler ne pride baron Leitwitz!" Ko se je vračal v hišo, je pobral raztresene Mangienove papirje, ter jih z listnico vred zaklenil v pisalno mizo. Če hoče vneti gospod Schulze s stražnico na vsak način ugotoviti umorjenčeve identiteto, naj pač pokaže svoje sherlok-holmesove talente.

(Dalje prihodnjič.)

AGITATORJI NA DELU

Izkaz naročnin, ki so jih poslali agitatorji "Proletarca".

Vse naročnine, ki jih pošiljajo zastopniki in drugi agitatorji Proletarca, so štečete na bazi polletnih naročnin. Namreč agitator, ki pošilja eno celotno, je zabeležen v tem seznamu z dvema polletnima.

X. IZKAZ.

Anton Zornik, Herminie, Pa.	31
Anton Jankovich, Cleveland, O.	28½
John Rak, Chicago, Ill.	11
Vincent Pugelj, West Allis, Wis.	8
Frank Zaitz, Chicago, Ill.	8
John Zornik, Detroit, Mich.	5½
Joseph Korsich, Detroit, Mich.	5
John Matekovich, Gowanda, N. Y.	5
John Troha, Strabane, Pa.	4
Jacob Rožič, Milwaukee, Wis.	4
John Langerholc, Johnstown, Pa.	4
Chas. Pogorelec, Chicago, Ill.	4
Anton Blasich, Fontana, Calif.	2
K. Erznožnik, Red Lodge, Mont.	2
Andrew Vidrich, Johnstown, Pa.	2
Anna Mahnich, Waukegan, Ill.	2
John Krebel, Cleve-and, O.	2
Caroline Macerl, Chicago, Ill.	2
Frank Boltezar, Pueblo, Colo.	2
Louis Sterle, Krayn, Pa.	2
Rudolph Fradel, Yukon, Pa.	1
Frank Martinjak, La Salle, Ill.	1
John Jereb, Rock Springs, Wyo.	1
Skupaj v tem izkazu (4 tedne) 139 polletnih naročnin. Prejšnji izkaz (4 tedne) 215½.	

AKO ste prejeli Proletarca, ne da bi si ga sami naročili, je vam bil poslan, ali pa izročen po naročilu nekoga, ki želi, da ga precitate in ako vam ugaja, da si ga naročite. Precitate to številko Proletarca pazno, in uvideli boste, da vam vaš prijatelj nudisti, ki je res vreden, da postanete njegov naročnik.

USODNA ROKA SMRTI

Se dan pred smrto senatorja Huey Longa so časopisi ugibali, da nima res prilike priti za predsednika Zed. držav in se nasliti namesto Roosevelta v Belo hišo. Atentator je takim ugibanjem napravil konec. Vse, kar je ostalo od njih, je samo še senca.

IZ NAŠEGA GIBANJA

Cleveland, O. — Večni potnik Tone Jankovich se je zglasil, to pot z 28. naročnino.

tudi več članov angleškega odska kluba št. 1 iz Chicaga.

Cleveland, O. — John Krebl je poslal dve naročnini. Ker je bil zelo zaposlen z volilno kampanjo, ni mogel posvetiti agitaciji za Proletarca toliko časa kot bi bilo potrebno. Obljubila, da bo v bodoče boljše.

Krayn, Pa. — Louis Sterle,

naš stari agitator, je poslal eno naročnino. Pravi, da v kratkem običe še ostale naročnike. Proletarci v JSZ zeli v novih prostorih mnogo uspeha. Naj omenimo, da je še obstojal klub št. 123 JSZ, so tudi oni kupili en delež za \$25.00. Na somišljenju v Kraynu apeliramo, da gredo na delo in klub obnovite.

Moor Run, Pa. — Jacob Ambrozich poroča o dobro uspeli novejši novih kluba na Presto. Poslal je tudi 5 oglasov za naš koledar.

Sharon, Pa. — Zastopništvo listnika za Sharon in Farrell je prezel tudi Joseph Cvelbar. Obiskal je več rojakov in poslal 4 naročnino. Jože je agil delavec za napredno stvar. Upamo, da se bo z njegovim sodelovanjem Proletarjem v imenovanima naselbinama še bolj razširil.

Arma, Kans. — Anton Šular je poslal dve naročnini. V kratkem običe še ostale naročnike. Tone je stalno na agitaciji. Omenja, da njega in ostale sodelnike na Aleksovem trgu so po kratkem upiranju poklicali na telefon razsodnega starega gospoda z lepo zvenecim starim pruskim imenom — in takoj je šlo vse ko namazano. Z uradne strani ni bilo nobene ovire, da ne bi poverili vodstva komisije gospodu von Leitwitzu, nasprotno je preiskavi celo v prid, več poštej tja nekoga, ki krajevne razmere že pozna.

Pomirjen je pohitel Brenken na vrt in rezko naročil svojemu slugi: "Molčite, dokler ne pride baron Leitwitz!" Ko se je vračal v hišo, je pobral raztresene Mangienove papirje, ter jih z listnico vred zaklenil v pisalno mizo. Če hoče vneti gospod Schulze s stražnico na vsak način ugotoviti umorjenčeve identiteto, naj pač pokaže svoje sherlok-holmesove talente.

Strabane, Pa. — John Troha je poslal 4 naročnino. Tudi so pridno na delu pri iskanju oglasov za Am. družinski koledar. Sodrug Terčelj poroča, da vrat s povorko dobiti svoj dom v Chicagu. Čikaške sodeluge to vzradoča in obljubljajo, da bodo storili vse v svoji moći, da bo ta naša ustanova uspešna.

Herminie, Pa. — Anton Zornik, naš marljivi agitator v zapadni Penni, je stalno na delu. Poslal je 12 naročnin, med njimi 8 novih. Obenem nabira tudi oglase za naš koledar.

Presto, Pa. — Klub št. 36 JSZ, ki je bil ustanovljen nedavno, je imel svojo redno sejo v nedeljo 29. septembra, na kateri so izvolili stalni odbor. Udeležila sta se je tudi sodelniki John Terčelj in Jacob Ambrozich, odbornika konferenčne organizacije za zapadno Penno. Udeležba na seji je bila skoraj standotostna. Tajnik Leo-pol Mur poroča, da bo klub sigourno napredoval in da na prihodnji seji pričakujejo več novih članov. V soboto 9. novembra namerava klub prirediti prvo veselico, na katero pova-bijo tudi s. Jožeta Snoja iz Bridgeporta, O. Želi, naj mu pošljemo tudi potrebne listine za nabiranje oglasov za koledar. To nalogu sta prevzela sodelniki Mur in Petrovič. Sodrogom v novem klubu želimo pri njihovem delu za počakanje pokretačim več uspeha.

Milwaukee, Wis. — Nalogu za nabiranje oglasov za koledar je prevzel Jacob Rožič. Apeliramo na milwauské sodeluge, da mu gredo pri tem delu na roko. — V svojem zadnjem pismu je poslal štiri naročnine.

Johnstown, Pa. — John Langerholc je poslal 4 naročnino. In Andrew Vidrich 2. Klub št. 5 JSZ je imel v prešem mesecu piknik, ki je dobro uspel.

Waukegan, Ill. — Frances Zakovsek je pred kratkim poslala lepo število oglasov za v koledar; pravi, da to še ni vse, ker mora dosegči rekord nad prejšnjimi leti. Anna Mahnich je poslala 2 naročnini. V nedeljo 10. novembra bo tam konferenca klubov JSZ in društva prosvetne mašice za sever. Illi-

ZAVLAČEVANJE S SANKCIJAMI NOV DOKAZ LIGINE NEISKRENOSTI

(Nadaljevanje s 1. strani.)

vožljivi, ker imamo več kolonij, kot katera koli dežela na svetu, izvzemši Anglijo — je mnenje v francoskih konservativnih krogih.

Ta dva toka francoske politike Anglija pazno motri in pravi v bistvu: "Dobro, Francija! Če nočes z Anglijo, ne računaj nano, kadar se oboroži Hitler in navali nate. Pa se oslanjam na Mussolinija, ako meniš, da imaš v njemu boljšo zaščito, kot pa v mogočni Veliki Britaniji."

Tu pa se javno mnenje v Franciji pomislja. Tudi reakciji nočega odbiti Anglije, pač pa že, da bi bil rezultat Lavavege manevriranja tak, da bi si Francija v tej krizi ohrabila Mussolinijevo in angleško prijateljstvo.

V tem žungliranju in za zakulisnimi spletkami velesil, so male dežele spoznale, da je varstvo društva narodov zelo negotova reč. In ako pomoč pride, kdo ve, če ne bo prepozna? Ko je dežela enkrat premagana in zasedena, so sankcije samo še moralna (?) kazen in še ta le za papir, na katerem so tiskane.

S potovanja

V Detroitu sva b

IZREDNO BOGAT SPORED SLAVJA PETINDVAJSETLETNICE JSZ

PAŠKO ALUJEVIĆ OBOGATI KONCERTNI DEL PROGRAMA

Nastopita mešana pevska zborna "Sava" in "Karl Marx". — Češki telovadci v pantominah. — Tri dramske slike

Chicago. — Na slavju 25-letnice JSZ, ki jo priredi v nedeljo 20. oktobra v dvorani ČSPS klub št. 1 JSZ, bo imelo naše občinstvo priliko prisostvovati sporedu, ki je za vsakega vreden precej več kot pa 35c oziroma 40c vstopnine. To je namreč cena vstopnine.

Pel bo operni baritonist **Paško Alujević**, član češke Grand Opera Co. Lani je pel v nji prvič, in letos je v nji spet

PAŠKO ALUJEVICH

angažiran. Zapel bo "Tri jutnake" (St. Mokranjac), "Gorčez jezero" (Ravnik), arijo iz opere "Boris Gudinov" (Moussovsky), "Plovi, plovi moja ladja" (Adamič) in več drugih pesmi. Njegovo ime v operi je Teodor Lovich.

V zbornem petju nastopita mešana pevska zborna "Sava" in "Karl Marx" (češki delavski pevski zbor).

Spored otvore telovadci in telovadkinje češke delavske televadne jednote z živimi slikami, katere bo spremljal J. Kochevarjev orkester z Internationalom.

Klubov mladiški odsek "Red Falcons" vprizori pod režijo Mary Juggove in Dorothy Sod-

**JE VEČJI!
JE NOV!**

Najnovejši model

ABC PRALNIK
z izredno veliko kadjo

Ta ABC pralnik je izdelan za dolgotrajno in ekonomično uporabo brez vsakih neprilik. Izredno velika kadja, v katero gre 8 funtov perila, omogoči, da se izvrši pranje z lahkoto in hitro. Kad je nagubana, da nudi večji učinek pri pranju.

COMMONWEALTH EDISON Electric Shops

Downtown
72 W. Adams St. — 132 S. Dearborn St.
Telephone RAIndolph 1200 — Local 535

4835 Irving Park Blvd. 4231 W. Madison St.
4834 So. Ashland Ave. 11116 S. Michigan Ave.
5460 S. State St. 2618 Milwaukee Ave.
4562 Broadway 852 W. 63rd St. 2950 E. 92nd St.
FEDERAL COUPONS GIVEN

ABC modeli
od \$49.50 do \$124.50

To the prices quoted in our advertisements, and marked on our merchandise, substantially 5% is to be added on account of additional tax expenses.
About the easy payment plan. A small down payment, balance monthly on your Electric Service bill. To cover interest and other costs of financing, a higher price is charged for zipper-down sold on defer-ed payments.

Tu sem razpečal precej pamletov. Vsakdo, s katerim sem

nikove dramsko sliko "No More War". V nji nastopi petnajst članov in članice Rdečega Sokola in njegov zbor v celoti.

Angleški odsek kluba priredil pod režijo John Raka dramsko sliko "Onward" s petjem. Prvič med Slovenci nastopi sopraniška Jenny Urban. Studirala je glasbo dve leti v Milanu in precej časa v tej deželi. Na klavir jo bo spremljala Mary Owen.

Vprizorjen bo dramski prior "Zmaga" v enem dejaniu, povzet iz drame "Rdeče rože", Režira Louis Beniger.

Spored otvor Chas. Pogorelec. V imenu soc. stranke pozdravi JSZ k temu njenemu jubileju strankin tajnik Clarence Senior, in v imenu SNPJ F. A. Vider. Poleg teh bo par drugih kratkih govorov.

Iz tega kratkega pregleda vidite, da ne pretiravamo v tr-

Pomnite datum: nedelja 20. oktobra v dvorani ČSPS.

Vabimo tudi Waukegančane, Lasallčane, Milwaučane in rojake iz drugih okoliških naselbin. — P. O.

O agitaciji v zapadni Pa., in drugem

Herminie, Pa. — Zadnjih par tednov sem se zopet mudil po Westmorelandu, ker sem bil naprošen, da naj poizvedujem, kje bi se moglo pridružiti shode. Local Westmoreland Co. je namreč sklenil angažirati za devotedensko turo Karl Pavlia in potem pa nadaljevati socialistično kampanjo vso zimo s svojimi močmi.

H. Sinclair, brezposeln, je dejal, da je pripravljen obiskati v tem okraju vse registrirane socialiste, katerih je par tisoč, in jih pridobiti, da ustanovalke ter postanejo člani stranke. Edin njegov pogoj je, da se mu kupi kako staro lizo. Omemjeni strankin lokal je sklenil, da se jo kupi, in da se v ta namen potroši do \$100. Denar bo zbran potom kolekt.

Podpisani je aranžiral shode v kraju Suterville, West New-ton, Smithon in Herminie in to pišem, s tem delom še nadaljujem.

Apeliram na naše somišljajnike v teh krajih, da sodelujem, in kjer žele shod, naj mi to sporoče.

Ko sem bil v bližini Smithona, sem obiskal napredno družino Indof. Tu sem dobil naročnino za Proletarca. Indofovi fantje pa so me na to peljali na Wickhaven. Prenočil sem pri Oražnovih, ki so tudi naročeni na Proletarca in zelo gostoljubni ljudje.

Obiskal sem nekaj Američanov zaradi shoda, med njimi Martina Mogrocka v Banningu. Je napreden človek, čitalj New Leader in predsednik lokalne UMW. Tudi njegova suproga je socialistinja. Martin me je peljal na Smithon, kjer sem tudi poizvedoval radi shoda.

Nazaj grede sem se spet oglasil pri Indofovih. In kakor prej, je Mrs. Indof spet naročila fantom, da naj me s svojim avtom peljejo prav do doma na Herminie. Ako bi mi šli v vožnjak povsod tako na roko, kar v tem slučaju, bi bilo lahko potovati.

Tudi John Fradel mi je storil veliko uslužbo, ko me je peljal z Latrobo v Homer City. V tej naselbini sem bil ob tej priljivi prvič. Dobil sem 6 naročnikov za New Leader in tri za Proletarca. Spremljal me je rojak Jereb, kateri je tudi agitiral za Proletarca. Pred leti ga je hudo pobilo v rovu, da posledice se zdaj čuti in pravi, da ne upa, da bo kdaj ozdravel. Slovencev je tu kakih 20, katere smo vse obiskala. Stan in posrežbo sem imel dva dni pri Jerebovih. Za to gostoljubnost sem jima zelo hvalejen, kajti človeku dobro de, ko vidi, da neglede na težkoče, ki jih imajo v boju za obstanek, so agitatorjem pripravljeni pomagati na kakršenkoli mogoč način. Vsled prej omemjenje nešrečne in brezposelnosti je Jereb izgubil hišo, kar je bil drugi težki udarec. Zdaj so nastanjene v domu mojega starega prijatelja Andy Obeda, ki je zdaj v Clevelandu. Proletarca so naročili A. Simčič, Frank Stopar in pa Arch v Homer Cityju, na Pleasant Unity pa V. Resnik.

Nazaj grede sem se ustavil pri sodružni Lohru v Black Licku. On je bil lokomotivni inženir, zdaj pa je upokojen. Obiskal sem še nekaj drugih ameriških sodrugov, med njimi sodružico Widdowson, ki je tajnika lokalna. V Black Licku imajo 40 članov. Njen mož dr. Widdowson se je naročil na New Leader. Prejema tudi American Guardian in več drugih socialističnih listov. Povabila sta me tudi na kiosko in ona je rekla, da sta me pričakovala že prejšnji večer, ker bi pri njih lahkovo prenočil.

Tu sem razpečal precej pamletov. Vsakdo, s katerim sem

govoril, mi je zagotovljal, da je socialist.

Dr. Widdowson je bil zdravnik v armadi v času svetovne vojne in vidiel, kaj pomenijo bojšča za vojake. Dejal je, da se je čuditi ljudem, ker se ne spamerjujejo, kajti bliža se jim nova vojna katastrofa. Tudi njegov sin je socialist. Sodružica Widdowson mu je naročila, da naj me pelje do Latroba. Pripravovala mi je o svojih metodah v agitaciji za pridobivanje članov. Je zelo delovna, iskrena socialistinja. Ona je ena onih, ki se zaveda, da se mora socialistično gibanje udejstvovati na vseh poljih, zato goji tudi dramatiko in petje.

Na tem potovanju sem viden, da sentiment za našo stranko naravnica. Ako bi se vsi sodruži potrudili v agitaciji, bi bili uspehi veliki. Vsakdo lahko pomaga pri širjenju socialističnih listov, letakov in brošur, in v agitaciji za jačanje klubov, pri sklicevanju shodov itd. Tudi za Proletarca bi lahko delovali več kakor sedaj.

V Westmorelandu je socialistična lista za volitve 5. novembra popolna. Zelo važno je, da agitiramo zanjo, kajti čimveč glasov dobi, toliko bolj se bodo ozirali na naše zahteve. Med kandidati na soc. listi je tudi Tone Zornik.

S pokojnim Debom sta si bila intimna prijatelja in si mnogo dopisovala. Bil je navdušen za unije in boritelj za delavske pravice. Zadnja leta se vsled starosti ni mogel več udejstvovati.

Ko sva ga s s. Beznoškom šla obiskati, je bil v rakvi kakor podoba pokojnega E. V. Debosa. Prišli so ga obiskati iz vseh krajev.

Njegov sin je optik v bližnjem Whellingu in oglaza že precej let v Amer. družinskom koledarju. Je zelo intelligenten človek. Ameriški družinski koledar je poleg drugih knjig in revij v čakalnicu za paciente vedno na mizi. Nedavno je prišel k njemu neki poljski duhovnik, predno pa je prišel na vrsto, je čas s čakanjem porabil z ogledovanjem in študiranjem našega koledarja. Optiku je rekel potem, da je koledar bolješčika knjiga in bi ga ne smel izpostavljati ljudem, ker jih tako štivo okuži. Toda optik je rajše izgubil odjemalca, kot da bi bil skril koledar. Očetovo vzgojevanje v družini torej ni bilo zaman. Ceprav je izgubil duhovnina, ima vseeno mnogo posnetnikov.

"Da, ampak to je bilo v starih časih. Veš, zdaj smo postarani in brok. V večjemu smo že za kar, pa je malo takih, ki bi tretali, kajti denarja nimam jaz, ne drugi, kar je nas starih. Kdor ga pa ima, si ga je nakupil, ker misli le, kako bo čimveč nagrabil in zapustil."

"Ej, kaj nisi bil včas tudi ti veseljak, zdaj pa se spreminjaš v čemernost? Pamet, pamet možak — pozabi na veselje stare čase, kajti tisti se ne povrnejo. Kar je b'lo, je b'lo!" V Narodni dvorani si se z njim seznanil, bila sta srečna, se vzela in tako naprej. Zdaj pa sta kar takole naenkrat pusta postalata. Ali vama to kaj pomaga?"

"Nič, ampak kaj naj storim?"

"Hm, včasi si bil viničar na vinskih trgovah, in tvoja žena — obeh se spominjam, kakšen lež, živ par! Ker se tako rad

Dohodki so sledeli:

Bar.....	\$130.95
Kuhinja.....	45.69
Prispevki članov in somišljenj v gotovini.....	12.00
Tomhola angleškega odseka klubu št. 1.....	46.11
John Rak nabral za voznilo na trucku	4.80
Skupaj dohodkov.....	\$239.46

Skupaj stroškov..... \$83.91

Prebitek za Proletarca..... \$155.55

A. Koglu za pivo, sodo, led in druge potrebščine..... 26.50

Godba..... 10.00

Zvočni sistem..... 7.50

Likerji..... 15.62

Candy, Gum..... 5.60

Pivski listki..... 1.90

Železnikarju za truck..... 6.00

Frank Udovič za truck..... 5.00

Sladkor..... 2.99

Smotke..... 3.50

Stiri galone vina po 50c..... 2.00

Skupaj stroškov..... \$ 83.91

Prebitek za Proletarca..... \$155.55

Anton Kegl nam je že za to prireditve prepustil vrt brezplačno.

Jestvine so prispevali: Chas. Pogorelec, beef; Justin Zajc, sunko; J. Rak in Jos. Turpin, krub in plučala sta za prazenje befe; John Hujan, kava; Tillie Ločniškar, relishes; Frances Vider, ptico; Mary Udovič, ptico in kiske kumarice; Frances Godina, \$2 za ptico; A. Medved, Jos. Gerbajs in Anton Garden, smotke; Clement Lovišek, 1 gal. vina; Carolina Macerl, relishes.

Prispevali so v gotovini: Frank Udovič, \$5; Frank in Angela Zaitz, \$3; Rok Božičnik, \$1; Nikolina Božičnik, \$1; Josip Košak, \$1; Anton Andreš, \$1.

Dobitki za v tomboli so prispevali: Ann Ciganich, Veronika Primozich, Ernestine Jugg, Alice Artach in Louise Karun, tri basketne grocerije; Alice Artach in Ernestine Jugg sta nabrali: Miller Lingery Shop, purse; Lurie Bros., shoe bag; Kaplan's, candy dish; Jerry Vlastnik Butcher Shop, ham.

A. J. Dutka Jeweler, prstan in ovratnik (Dorothy Sodnik); Victor Obenrauch, vžigalec za cigarete (K. Macerl); Holicky Music House, brief case (to tri predmete nabrala Frances Rak); dobikit, ki jih je nabral Joseph Turpin: Lads Meat Market, sunčka; Martin Nemanich, kvort žganja in galono vina; Mike Zorko, poldrug kvort žganja; Martin Ivanček, kvort žganja; Chas. Pogorelec nabral: Emil Havlik, Fruit Store, basket sudja; Douglas Clothing House, dve kravati; Leber Jeweler, pen and pencil set.

Jean Rak, recipe file; kooperativna trgovina, basket grocerje (dobila Jean Rak); A. and F. Stores, dresser scarf (Ernestine Jugg); Dorothy Sodnik, dva funta masti.

Tombolo so aranžiralo in jo vodili članici angleškega odseka klubu št. 1 v zorno in uspešno.

Gramofonske plošči slovenskih in drugih pesmi ter orkestrahnih skladb, ki so predvajane po zvočniku, sta posodila Frank in Angela Zaitz.

Klub št. 1 izreklo vsem sprevatev. Ijem zahvalo, enako tudi udeležencem, ki so s potroški pomagali k gomotnemu uspehu te prirede. Prejmenjen prebitek je poslan Proletarcu.

Justin Zajc, tajnik kluba št. 1.

Vabilo na proslavo naše zadruge

Waukegan-No. Chicago, III.

Jesen je tu in večer se daljšajo, zato je naš list Proletarca vse bolj natančno prebranec. Načrti v njem všeč, kajti večino je vse preveč resno.

Res, da so tudi časi že resno in težki, toda ker smo potreben razvedrila in zabav, prirejamo razne veselice in jubilejno slavlja.

V nedeljo 13. oktobra ga bo

imela tukajšnja slovenska zadružna prodajalna, ki praznuje svojo 15-letnico. Predvajajo bo zanimiv program, sestavljen iz zabavnih in poučnih točk.

Na to prireditve vabimo v Slovenski narodni dom vse delavce, odjemalce, in vse ostalo občinstvo, da bomo jubilej zadruge čim sijajnejše praznovani.

V kratkih obrisih bo podana zgod

PREGLED STAVBNEGA SKLADA JSZ OD POČETKA DO DANES

V petek 4. oktobra se je v spodnji dvorani SNPJ vršila seja članov Slovenskega delavskega centra z ozirom na pravne za inkorporiranje. Dajše v svrhu razprav o obigacijah in delu, ki nas čaka z nakupom poslopa.

Udeležilo se je okrog 50 članov in članic.

Razprave so bile stvarne in veliko pripomogle, da bo imel občini zbor, ki bo sklican takoj po inkorporiraju, dejo oiajšano.

Tej seji je predsedoval Chas. Pogorelec. Zapisnikarica je bila Angela Zaitz.

Bil je sprejet predlog Filipa Godine, da se v družabne namene ustanovi poseben klub SDC, s članarino dolar na leto, ali kolikor bo že predlagal novi direktor, ki bo izvoljen na občinem zboru.

Tajnik stavbnega sklada Fr. Zaitz je podal v informativne posete članom, navzočim na tej seji, poročilo, ki ga stavni odsek tu objavlja, da bo ta akcija čim boljje pojasnjena tudi tistim klubom, ki na tej seji niso bili zastopani, in pa posameznim zunanjim članom S. D. C.

Glaši se:

Iz poročil v Proletarju z dne 18. in 25. septembra t. l., s seje kluba št. 1 JSZ dne 27. septembra, s seje odborov JSZ dne 6. sept. in iz drugih poročil vam je znano, kako smo izvedeli, da je naprodaj hiša na južnem zboru, ki bo sklican takoj po inkorporiraju, dejo oiajšano.

Nato smo moralci določiti ime, na katerega naj se hiša, ako se z lastnikom pogodimo, prepisuje. Po raznih sugestijah je bilo sklenjeno, da se naj ta ustanova imenuje Slovenski delavski center (Slovene Labor Center).

Tajnik stavbnega sklada Fr. Zaitz je dne 12. sept. v imenu odbora vložil pri JSPD aplikacijo za posojilo. Bilo je nam dobro.

Dne 14. sept. smo imeli najprvo sestanek v uradu Proletarja član stavbnega odseka Fr. Alesh, Filip Godina in Fr. Zaitz, poleg teh pa so se udeležili posvetovanja na povabilo tajnika Chas. Pogorelec, F. A. Vider, John Rak in Joseph Steblay. Vsi ti, razen J. Raka, so šli potem v urad J. G. Zeleznyja, na pogajanja. Od kupne cene \$8,900.00 Zelezny ni hotel popustiti. Pristol je končno nele v naš pogoj, da sedanjim lastnikom plačajo davek za lani in za letos, kolikor ga pride na dan do datuma prepisa, da bazo pa se vzame davčni račun iz 1. 1933. Pogodbo so podpisali vsi trije člani stavbnega odseka (Alesh, Godina in Zaitz). Platili smo takoj \$200.00.

Dne 16. sept. je tajnik stavbnega odseka vprašal odvetnika John C. Setecka za razne informacije glede inkorporiranja, posebno z ozirom na stroške. Odgovoril je, da bodo stroški v Springfieldu \$35.84, ki jih je treba plačati državnemu tajniku, \$16.25 pa bo stala korporacijska knjiga, skupno s petcem v certifikatih. Glede svojih stroškov je J. C. Setecka dejal, da računa za njegovo

kurjavo, sobe v pritliku, v katerem bodo preseljeni naši uradi, na vrhu pa je dvorana za kakih 85 sedežev, in tukaj nje soba. Ako odstranimo stene med njo in dvorano, bo slednja povečana toliko, da bo v nji prostora za kakih 100 oseb, morda še več.

To, mislim, zadostno pojasni, kako smo razpravljali, sklepali in se pogajali v tej akciji.

Na nocojanje zborovanje so bili povabljeni vsi člani in člane kluba št. 1, kateri ima 141 delnic; dalje sem sporočil pisemo vsem trem društvtom SNPJ v Chicagu in Ciceru, ki imajo delnice, da naj pošljemo zastopnike, konferenci JSZ za Illinois in Wisconsin, klubu JSZ na Pullmanu, klubu in posamezniku v Waukeganu, in tistim posameznim članom SDC v Chicagu in Ciceru, ki niso člani kluba. Tu so prisotni tudi člani odbora slovenske sekcijske.

Seznam delničarjev SDC.
Priredil sem seznam članov SDC, katerega smo razmnožili, da ima lahko vsakdo na tej seji svojo kopijo.

Iz njega vam je razvidno, da ima klub št. 1 nad polovico delnic in da je v posesti klubov, slovenske sekcijske v JSZ 209 delnic. Imajo jih:

Klub št. 1	141
Drugi klubi JSZ	45
Slovenska sekcijska	20
Konferenca JSZ	3
Podpora društva	5
Posamezniki v Chicagu in Ciceru	42
Posamezniki v drugih krajih	19

V skupnih rubrikah se te delnice dele:

Klubi, slov. sekcijska in konferenca JSZ	209
Podpora društva	5
Posamezniki	61

Organizacije JSZ imajo v tej ustanovi torej popolno garancijo, da bo ostalo pod njihovim vodstvom in kontrolo ter služila namenu, radi katerega je bila ustanovljena.

Nedvomno bo klub št. 1 storil vse v svoji moći, da kupi dodatne deleže, ravno tako bo morda v stanju pomagati še kak klub, npr. št. 16 in drugi. Tudi od posameznikov se pričakuje, da vzamejo deleže, komur mogoče.

Direktorij, ki ga izvolimo na tej seji, bo s tem prevzel težavo delo in skrb, kako zmagovati obveznosti, ki bodo velike.

Kadar pa nam bi JSPD moglo kaj odračunati od naše

Vprašanje forme unije pred konvencijo AFL

(Nadaljevanje s 1. strani.)

dni delavci v pivovarnah, dokim morajo poklicni delavci v uniji svoje stroke.

Vsled zagrešene taktike je tudi organizatorična kampanja v avtindustriji v kaosu. Unite stavbinskih delavcev so si že več let med seboj v laseh in svoje spore rešujejo ne samo na konvencijah AFL, ampak tudi s sodišči.

Poročilo odbora konvencije je za nadaljevanje sedanje federacijske taktike "nagravljena delavščka prijateljstvo" in proti ustanovitvi delavške politične stranke. Greenova izvajanja pred delegati o neodvisni delavški politični akciji so bila protivna in demagogična — kajti trdil je, da prihaja pritisak zanjo od inozemskega interesov.

Tudi glede zvezne ustave si odbor federacije ni upal na dan, pa samo svetuje, da najta dragoceni dokument ostane kot je, lahko pa se ga študira, da se uvidi, če bodo spremembe s časoma morda v njemu res potrebne.

Zapeta je bila stara pesem proti komunistom, ki so na konvenciji najbolj obsovačen predmet. Komunistični delegat iz Montane, ki je na konvenciji AFL pred leti vpljal, "da se vidimo na barikadah", ne bi na tej napravil nikakoga vtipa. Tako zelo so se komunisti diskreditirali, ker so s svojo takto kakor nalašč igrali v roke konservativnim elementom.

Največja slovenska knjigarna

SLOVENSKE IN ANGLEŠKE KNJIGE

Pišite po ceniku PROLETARCU

"SVETOST PRIVATNE SVOJINE"

Farmarica Sophie Cramp, Scotch Plains, N. J., je smatrata, da do njenega posete rima nihče pravice. Ampak elektrarska družba je hotela preko njene posete napeljati svoje žice in v ta namen postaviti drogov. Ker ji ni hotela dati dovoljenja, si ga je družba izvojevala na sodišču. Drogov so prišli delavci postavljati na njen farmo pod varstvom žerifovih dežejev. Ko je rekla, da bo zaenoma z mojim branilom nedokajivito svoje zemlje do skrajnosti, se je eden dežejev bodisi ustraili, ali pa sposabil, in jo ustrelil. Na sliki je prikaz z njene pogreba, ki so ga sosedje spremenili v demonstracijo proti kompaniji.

vloge, se bo breme manjšalo, in če se dogodi, da dobimo v par letih vso vsoto, bi lahko vzeli novo posojilo za zgraditev sob, izmed katerih bi eno porabili za čitalnico, drugo pa za male družabne sestanke, kjer bi se ljudje shajali in se zabavali v pomenkih. Takega sejša napredni Slovenec v Chicagu niso še nikoli imeli, in nalogu SDC je, da jim ga oskrbi.

Sicer pa bo o takih stvareh poročal direktorij čim bomo videni, koliko se more v tem oziuriti storiti takoj.

Osnutek za pravila.

Priredil sem tudi osnutek za pravila, ki bodo veljavna za to ustanovo.

Na koncu je bil predlagan, da se zavabi vseh delavcev v posameznikov v prosvetne ter družabne namene. Osnutek je razmnožen in razdeljen vsej v tem sejši.

Računi.

Tudi računsko poročilo ste dobili v tiskani obliki, da vam bo finančno stanje čim bolj jasno in da vam bo poročilo o številnih lagljih slediti. (Ti računi so bili objavljeni v Proletarju 25. sept.)

Nekaj podatkov o postanku stavbnega sklada.

Ideja za zgraditev poslopa v svrhe JSZ je prišla prvič na dnevnih redih na njenem IV. zboru mesecev maja 1923 v Chicagu. Sprejeta je bila resolucija, da je namen SDC lastovati poslopje z uradom in dvoranami v posameznikov v prosvetne ter družabne namene.

Pozneje se je dodalo, da se lahko kupi že gotovo poslopje, in po tej slednji točki smo se največ ravnali. Pogajali smo se najprvo z lastniki poslopa na S. Central Park Ave. in 28. septembru v tem sejši.

Ker pa se dočakal, da je zavabi vseh delavcev v njegovem zakonu so v prilog delavcem. Privatni interesi bi bili pač skrajno neumni, če ne bi unijam nikoli v ničemer popustili. Senator Wagner je na koncu našega dela. Brez njega jih ne bi bilo.

Predno je "Svoboda" zaključil, vas ponovno vabim na njenega maškaradno veseljje v soboto 12. oktobra v prostorih "Slavulja". Sodruži in drugi rojaki so vabljeni na to zavaro. Imeli boste prijetno družbo in ob enem pa pomagali zboru.

V zadnjem sezoni je zbor "Svoboda" prenehal v vajami in nekatere so govorili in pisali, da prejkone več ne oživi. Par je bilo tudi takih, ki so mu peli nagrobnico.

Bili so v znotri, kajti zbor je danes aktivnejši ko kdaj prej. Prišli so vanj domalega vsi starci pevci in tudi nove imamo v naših vrstah, kar je razveseljivo pojav.

Pravila JSZ dovoljujejo zdaj zboru svojo blagajno in tudi kot ostane odsek klub. Ta zbor zasluži vso gmotno in moralno oporo, ki mu bo more nuditi detroitska naselbina, da bo lahko nadaljeval svoje zgodovinsko delo.

Končno je Janez le bil v pravju s svojimi argumenti, kajti zgodovina se je ponovila, kajtib vsem dvomom. Samostojna kulturna društva pa ustimo na miru, ker jim manjka odločilnost. Le tak delavščki zbor, ki ima za sabo organizacijo, ima pogoj za obstanek.

Prijatelji petja so vabljeni, da pristopijo k "Svobodi". Vaje se vrše vsako nedeljo od 2. do 4. na John R. v prostorih Slov. nar. domu. Vabljeni so tudi lastniki par velikih hiš, oziroma delavnic, na S. Pauli Rr., in pa z zastopniki ve-

like pritlične tovarniške hiše na S. Millard Ave. in 23. cesti. V klubu je bila pripravljena v nakup tudi hiša na severozapadnem oglu ulic Ridgeways in Cermak Rd. Nobenega teh pogajanj nismo zaključili z nakupom, bodisi, da so bile cene previsoke, ali ker nas bi stala popravila in predelava toliko vstopo, da je ne bi zmogli.

V sedanjem sladcu ne bo rebra posebnih popravil, oziroma nikakih, treba pa bo izvršiti par manjših predelav.

Kaj, kjer je to posestvo, je ep in na njemu s skupnimi mali res lahko razvijemo pravljenski delavščki center, ki bo ponos našemu gibanju ne samo v Chicagu, ampak po vsej državi.

Maškaradna veselica pev. zborna "Svoboda"

Detroit, Mich. — V soboto 12. oktobra priredi pevski zbor "Svoboda" maškaradno veselje v krovu svoje blagajne na 116-W. Six-Mile Rd. v prostorih "Slavulja". Sodruži in drugi rojaki so vabljeni na to zavaro.

Italija, ki je naročila za milijone dolarjev premoga, olja, kovin, rude in drugega blaga v inozemstvu, ima težave, ker upniki hočajo denar takoj, vlad pa bi rada te stvari največ na kredit.

michiganski revmatizem to dopušča. Vaje se prično ta teden v Slov. delavščkem domu pod vodstvom A. Čensika.

Telovadba je najlepši sport, ker krepi telo in ob enem pa drži mladino preč od pivne in slabe družine.

Klub št. 114 in 115 ter mlašinski odbrek JSZ prirede slavje 30-letnice Proletarja v 25-letnici JSZ v nedeljo 27. oktobra v Slov. delavščkem domu. Govornik v slovenščini bo Joško Oven, bivši Detroitian, v angleščini pa Estok Men-tion iz našega mesta. Vprizrena bo Molekova enodejanka "Biserino slavje". Vloge so v ravnih dobrih igralcev. Nastopi komičnih pevskih kvartet, kateremu se boste lahko razvijeno v nekaj majhnih predelav.

Mussolini izgublja kredit

Italija, ki je naročila za milijone dolarjev premoga, olja, kovin, rude in drugega blaga v inozemstvu, ima težave, ker upniki hočajo denar takoj, vlad pa bi rada te stvari največ na kredit.

PRIREDBE KLUBOV J. S. Z.

V slednjem sezoni so priredbe klubov JSZ, konferenčnih organizacij in socialističnih pevskih zborov.

OKTOBER.

CHICAGO. — V petek večer, 11. oktobra socialistični shod v dvorani SNPJ.

CHICAGO, ILL. — Slavje 25-letnice JSZ v nedeljo 20. oktobra v dvorani ČSPS.

DETROIT. — V nedeljo 27. oktobra priredita klubu št. 114 in 115 v Slov. del. domu slavje 30-letnice Proletarja.

NEWBURGH, O. — Koncert "Delavca" v nedeljo 27. oktobra v SDD na Prince Ave.

NO. 1465.

Published Weekly at 3639 W. 26th St.

CHICAGO, ILL., October 9, 1935.

VOL. XXX.

The World Has At Last Discovered Mussolini

By Richard Kern

(The signature over this article is the pseudonym of a distinguished German Socialist.)

The long delayed discovery has been made.

Until a few weeks ago the world press had a high opinion of this man, the rejuvenator of Italy, the awakener of his people. The punctuality of trains, the perfection of automobile roads, the draining of the Pontine marshes, the interesting excavations in Rome and Pompeii—were they not evidences of the economic wisdom and cultural aspirations of this great spirit? But most worthy of admiration was the capacity for action of the great and only one among the Italian people. Roused from their complacency and love of peace, fired by national daring, the Italian people had become a powerful instrument in the hands of this great statesman who, untrammeled by party intrigue and parliamentary obstacles, was leading his people to the heights of international prestige.

And this statesman himself—to what sublime heights had he risen with his noble aims! Too loud, to be sure, were his praises of force and violence, his glorification of war; too brazen his ridicule of the League of Nations. But were not all these merely for home consumption, gestures designed only to keep alive the enthusiasm of the masses for the dictatorship, substitutes for such prosaic things as bread and polenta, to which such a great genius as Mussolini, so completely absorbed in larger problems, could not be expected to devote himself? Other statesmen willingly accepted this belief and the world press prized the great Duce, to whom the leaders of various lands came in search for assistance for the solution of European problems and whom they sought to win as an ally.

Thus exalted, Mussolini became the arbiter of Europe. United with England, France and Germany in the four-power pact he sought to wield a decisive influence over the League of Nations and, as its "greatest statesman," to impose acceptance of his "hierarchical order" upon Europe.

Mussolini, whose name is synonymous with fascism, was at the zenith of his prestige. Nor did he suffer any loss of standing when betrayed by the man whom he had so long befriended, whom he had helped so much in the early, difficult period of his rise—Hitler. Did

not the march on the Brenner save the peace of Europe? No longer in the four-power pact with Germany, as England's ill-starred statesmen had desired it, but in Stresa, with England and France, Mussolini had initiated the Danubian pact for the pacification of Central Europe. Together with the Western powers he was to become the guarantor of the new "collective security" of peace.

Great was Mussolini and conscious of his power. But it was not the peace of Europe that was in his mind but more power for himself, more power to feed his nationalism and to strengthen the foundations of his reign, which had begun to weaken in consequence of his economic mismanagement. The Ethiopian adventure was begun.

The statesmen of Europe are wise. They understood it only well. The dictator must extend his prestige. He must win new glory, new land for his people, stifling under the pressure of his rule. For such is the law that governs dictatorship. The end justifies the means. Hence the warlike preparations, the mobilizations, the threatening speeches, the de-

VISITORS TAKE NOTICE!

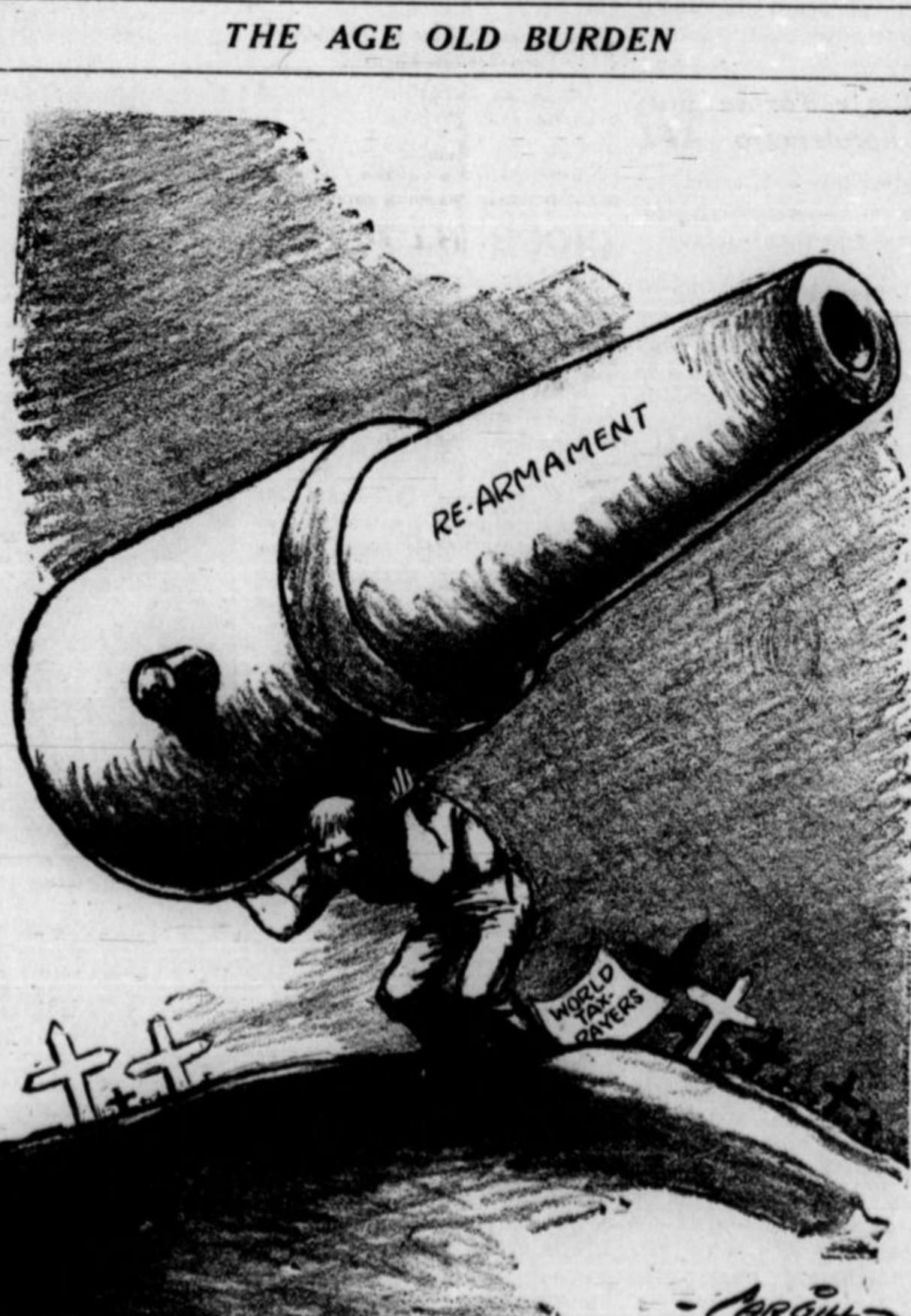
By Mary Jugg

One more feature has been added to the English-speaking conference of the SNPJ and the huge two-day tenth anniversary celebration of the Pioneer Lodge, November 2 and 3 in Chicago. This is a conference to be sponsored by the Social Study Club of Branch No. 1 JSF.

This has been planned for Friday evening, November 1, when it is expected that a great number of comrades and friends will have arrived for the weekend celebration.

Letters of invitation to speak have been sent to various out-of-town comrades, who it is known will be present for the two days. Admission will be free of charge and the large auditorium of the SNPJ has been secured for this event. All Chicago friends, comrades, and visitors are cordially invited to attend.

The list of topics for discussion promises to be interesting. The labor movement and its relation to fraternal organizations will be discussed. Current economic problems and "Does

THE JSF ANNIVERSARY PROGRAM

Because most of our efforts were concentrated on Proletarec's outing held Sunday, September 29, plans for our 25th anniversary program of JSF have had to stand. The program committee has already mapped out a fine selection of variety numbers. With every past performance the committee has sought to compose a better program and successfully did so which the audience enjoyed.

With our first program of this season Sunday, October 20, at the CPSF Hall we will observe fitting numbers dedicated to the 25 years of Socialist and Educational work done by JSF. To celebrate this anniversary in its full meaning every member of the branch is asked to do his utmost to bring out a large crowd.

The opening number of the program will be a tableau by the DTJ, a Bohemian gymnastic organization with John Kochevar's orchestra playing the Internationale. Following this will be the dramatization of "No More War" by the Red Falcons, directed by comrades Mary Jugg and Dorothy Sodnik. To enrich the program Pasko Alujevich, a member of the Chicago Grand Opera, will sing a fine selection of Slovene and Croatian songs and arias from operas.

The youth section of branch No. 1

are going to present a skit in which 20 characters participate with singing and recitation. "Sava" singing society will contribute their talents with a few songs, as will also Chech's singing society "Karl Marx". Comrade Louis Beniger has in charge a short one act play. The principal speaker will be Clarence Senior, national secretary of the Socialist Party. There are several other numbers on the program making it an enjoyable afternoon for all. Not only will this program be entertaining, but a fine contribution to the jubilee anniversary of JSF.

Comrade Justin Saltz has mailed tickets to all members and the secretaries of other JSF branches in Chicago. Secure them from the members of the branch is asked to do his utmost to bring out a large crowd.

Pub. Committee.

MACHINE GUN PUNCTUATION

Mussolini objected to the wording and punctuation in parts of the current proposal to keep him out of Ethiopia.

Sure, Il Duce doesn't want the Abyssinian empire—he's just interested in commas being in their proper place.

The Red Falcons Amateur Night

The Red Falcons of branch No. 1 JSF, Chicago, held their first Amateur Night Contest last Saturday at the Unemployed Headquarters. For weeks they were busy rehearsing their program of songs and recitations. They also prepared and displayed a fine exhibit of their craftsmanship. Some of the "Jimmie Higgins" that worked exceptionally hard to make this affair a success were Elaine Turpin, Ernest Dresher, Dorothy Ivansek, Mitzi Owen, Rose Gradišer, Hilda Macerl and several others. All of them were busy in one way or another.

The short program was well received by the audience and the winners of the contest were awarded prizes. The hall was redecorated by the Falcons themselves. Several interesting charts prepared by the Falcon Students were displayed. The Falcon classes are held every Saturday morning at the lower SNPJ Hall. Comrades Mary Jugg and Dorothy Sodnik are the instructors.

In spite of the chilly weather a nice crowd attended and enjoyed themselves. We hope that at their future affairs more people will turn out and see the work that is done by the young comrades. — J. R.

SHARE-THE-HOOEY

Franklin Roosevelt, Hugh Johnson, Charles Coughlin and Huey Long differ in some respects—but they are alike in that all four of them promote the share-the-hooey plan.

They counted on the statesman Mussolini—and they miscalculated. They forgot the fascist, who needs war and cannot do without it. They forgot the dictator who needs victory, blood-stained victory, victory won in murderous battle, the intoxication of triumph which would bring the people once more to his feet. Yes, they miscalculated because they would not believe that fascism meant war. Now they have discovered it.

James Oneal And Leo Krzycki To Speak At The SNPJ Hall Friday

Chicago, Ill.—Two prominent Socialists, comrades James Oneal, editor of The New Leader and Leo Krzycki, national chairman of the Socialist Party will speak at the SNPJ Hall Friday night, Oct. 11. The meeting will be sponsored by branch No. 1 JSF and the central committee of Bohemian Socialist branches and fraternal labor groups. There will be no admission charge.

Comrade Oneal will be on the West Side for the first time. Having devoted all of his life to the cause of Labor, and having worked with Eugene V. Debs in building up the Socialist Party we can feel quite fortunate in having him speak at our meeting. Comrade Leo Krzycki, outside of Thomas is probably the most toured Socialist speaker engaged in strikes and labor activities the party has. He is a forceful speaker and will give a good account of his experiences in labor disputes and their needs.

We urge our friends and sympathizers to be present. Let's swell

the attendance by bringing a friend along and hear these two veterans in the Socialist movement speak. The committee has also arranged to have Karl Marx, a Socialist singing society render a few selections. Join us Friday night at the SNPJ Hall.

REVOLUTIONS WOULD THEN BE ABOLISHED

When the Co-operative Commonwealth is achieved, there will be no room for any more revolutions. For revolutions are caused by the clashings of class interests, and all class distinctions are forever abolished the moment the lowest class is fully incorporated into Society. But there will be plenty of room for progress, for further evolution. One Commonwealth after another may decay and disappear, but they will all contribute to the upbuilding of the Organism of Humanity. — Laurence Gronlund.

He was one of 500 men who obtained a job with the Works Progress Administration, all hungry and very weak from lack of food. Of these 500 there were 30 desperately hungry and too weak to endure the physical strain to the end of the work-day. So they had to rest, then work and rest again.

He was one of many who had walked miles to the job

for want of a nickel to pay car fare. He had walked from a village in Queens County, leaving the home at 2 o'clock in the morning to be sure of the job which General Johnson had promised those who are not

"lazy".

There was no food in the house, so he made the journey without any breakfast. When he arrived at the job there were others who had walked and who were as weak as he.

Time! Rising weary he am-

bled back to the job. So did the others. The superintendent noticed the gaunt look and the sunken cheeks. Other eyes looked feverish, almost bloodshot. The superintendent tried to get food but failed.

He fell two hours before the end of the work-day. Others staggered on.

Forcing their weary bodies to work, on and on, the minutes seemed hours and the hours seemed days. Would the day never end?

There had been many months in which idleness without end had tortured them with its anxiety and uncertainty. That period had ended but with it came a new torture of working with empty stomachs, feeble

strength and aching backs.

Then the women and the children at home! One must plod on and on. They must be fed and the few dollars earned would... And so the day ended.

The news of these starving workers was carried to General Johnson, representative of President Roosevelt. Rumor has it that Johnson has not missed a meal since he arrived in New York City as the great "relief" angel.

Asked about the hungry men out on the job, General Johnson rose to the occasion and spoke as wise men always speak. He said:

"I do not intend to engage in a newspaper controversy."

And the hungry man, after eating a half sandwich a fortunate comrade shared with him, walked home. And the great General returned to his hotel, proud that he had avoided a "newspaper controversy."

The New Leader.

SEARCHLIGHT

By DONALD J. LOTRICH

Italy's dictator just couldn't wait any longer to attack poor old Ethiopia. Despite every precaution taken by some of the major European powers to avert an open conflict, despite every effort made to mediate, Mussolini's home conditions just wouldn't allow him to stall any longer even though it looked two weeks ago as if he might consider postponement of hostilities. So, now he sends his airships and tanks and machine guns into a backward country to help civilize it. Civilize it with guns, bombs and gas. It becomes clearer and clearer every day that Mussolini is in bad predicament in his homeland. He has made fancy promises to lead the people out of the wilderness and when it became more and more apparent that he could never redeem his pledges he just had to embark upon territorial aggression. If his venture is successful, and it is likely to be, though some give him little chance to succeed, he will bolster up his dying fascist order and become bolder than ever. Which means that he will seek other lands and decide on annexing them. That will be his program from now until he meets his Waterloo.

I suppose we shouldn't blame the piracy of Mussolini anymore than we should blame the piracy of Japan in China. Didn't Japan set up a puppet state in Manchukuo over which it proclaims its sovereignty. And what did the rest of the nations do? And isn't Japan still pushing in on the mainland of Asia into China to get better footing for the eventual battle against the Soviet Union? And still nothing is being done about this invasion. Mussolini's invasion is no different; accept that England and France are the interested parties because of territorial possessions in Africa.

The old world is just full of pirates who are waiting to grab one another's possessions. The German big pirate dogs smell something to the east of them. All these conditions are forced upon the workingmen and women by ruthless rulers, who seek to perpetuate the robbing system, in the hopes that by keeping them in constant strife they may forget about their own hardships. The pitiful thing about it is that these poor workers

who are powerful and brainy enough to build beautiful and costly skyscrapers, who can build all types of machines to imitate man, who can fly airships and steamships, who can analyze the composition of the earth, are so subtle as to fall prey to these greedy and heartless plunderers and pirates. How is Mussolini held in power but by the strength of the Italian people. And Hitler, the same way. They are fooled, blinded and poisoned by these derelicts and they follow to war, to greater hell; to death. If ever there was need to spread the message of Socialism now is the time. We must get the people to heed us. We must amplify our creed.

Two big events will take place this week end. One on Friday, Oct. 11 at the SNPJ Hall and the other on Sunday, Oct. 13. — Friday night's engagement is an unusual opportunity to hear some good Socialist talks. Members of the National Executive Committee of the Socialist Party will present talks on important subjects at the SNPJ Hall. — And on Sunday we'll be banqueting with them at the Steuben Club, 188 W. Randolph St. Here we'll be here all of them on "Political Mirrors of 1936". Come!

Our many friends will be glad to know that Anton Subelj, Slovenia's most popular and likable singer in America has been contracted and will sing for the Pioneer Tenth Anniversary Banquet and Program Nov. 2 and 3. Plan now to attend.

Last Thursday night we held the first meeting of the Slovenia Labor Center Association at the SNPJ Hall. A goodly number of interested people were in attendance and heard reports from various comrades on the purchase of our new headquarters. After the incorporation papers and charter are received we'll meet again to elect directors and plan for its operation and grand opening.

Never Say Die

"It is said that we shall pass away as a tale that is told."

"But tales that are told don't pass away; they are forever being told again." — Exchange.

OUR SUCCESSFUL OUTING

Chicago, Ill. In spite of the chilly weather approximately 400 people attended Proletarec's outing held Sunday, September 29, at Kegel's Grove. A fine delegation of comrades and sympathizers came from Waukegan and North Chicago, Cicero, Berwyn, Lyons and Clarendon Hills were also well represented by readers and sympathizers of Proletarec.

From 1:30 to about 3:30 p. m., an exclusive program of classical and modern music was broadcast over the amplifying system. Short announcements were made by comrades Mary Jugg, Donald L. Lotrich, Frank Zaitz and John Rak. Singing society Sava also rendered a few selections under the directorship of Jacob Mutha.

Practically all afternoon the large lawn was covered with balina players. The Waukegan group was represented with a men's and women's team which engaged themselves in the cause of Proletarec.